

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes
Finanšu (budžeta) un nodokļu darba grupas protokols Nr. 4 (Nr. 5.3.4./4)**

2025. gada 8. decembrī

Latvijas Pilsoniskās alianses birojs, Akmeņu iela 21A, Rīgā/ attālināti MS Teams platformā

Sēdi vada:

Agita Pleiko – Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes locekle, biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja

Sēdē piedalās darba grupas locekļi:

1. Alise Vītola – biedrības "Lab Futura" pārstāve
2. Andris Bērziņš – biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" vadītājs
3. Karina Pētersone – biedrības "Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība" direktore, biedrības "Rīgas Latviešu biedrība" valdes locekle
4. Mikus Zelmenis – biedrības "Latvijas Kvalitātes biedrība" valdes priekšsēdētājs
5. Regita Zeiļa – biedrības "Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija" direktore
6. Barba Krišjāne – Kultūras ministrijas Budžeta nodaļas vadītāja
7. Ludmila Jevčuka – Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta Budžeta metodoloģijas nodaļas vadītāja
8. Inese Bindemane – Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes direktora vietniece
9. Diāna Šadurska – Finanšu ministrijas Nodokļu administrēšanas politikas un ēnu ekonomikas ierobežošanas koordinācijas departamenta Sabiedrības interešu politiku nodaļas vecākā eksperte

Citi sēdes dalībnieki:

Marta Cinglere – Finanšu ministrija

Kristīne Zonberga – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Elīna Grīnhofa – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Krista Alksne – Rīgas Tehniskā universitāte

Iveta Šveicere – Valsts ieņēmumu dienests

Protokolē:

Amālija Brūvere – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" Pilsoniskā dialoga programmas koordinatore

Sēdi sāk plkst. 14:00

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/ uzaicinātie
1.	Par 08.12.2025. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Agita Pleiko Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja, Memoranda padomes locekle
2.	Aktualitātes saistībā ar sektora finansējumu	Kristīne Zonberga Biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore
3.	VID sniegto datu analīze	
4.	Darba grupas priekšlikumu tālāka virzība: Ceļa karte priekšlikumam par 1% IIN novirzīšanu sabiedriskajām organizācijām	Agita Pleiko Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja, Memoranda padomes locekle
5.	Dažādi: - aktualitātes Memoranda padomes darba grupās; - SIF pētījumu ESF+ projekta ietvaros gaita; - nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība.	Latvijas Pilsoniskā alianse Agita Pleiko Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja, Memoranda padomes locekle

1. jautājums

08.12.2025. sēdes darba kārtības apstiprināšana

*Ziņo: A. Pleiko***Lēmums:**

Apstiprināt 08.12.2025. sēdes darba kārtību.

2. jautājums

Aktualitātes saistībā ar sektora finansējumu

*Ziņo: K. Zonberga**Izsakās: A. Pleiko, K. Pētersone*

K. Zonberga ziņo, ka Saeimas nesen pieņemtajā 2026. gada budžetā būtisku izmaiņu nav, kā arī nav piešķirts papildu finansējums nevalstiskajam sektoram un NVO fondam. Valsts kultūrkapitāla fondam piešķirtais papildu finansējums izriet no likumā noteiktā pieauguma.

Ziedojuma regulējuma pilnveidošana nav virzījusies uz priekšu, jo Kultūras ministrija nav saņēmusi atbildi no Finanšu ministrijas. Kultūras ministrija plāno 2027. gadā sniegt informatīvo ziņojumu par ziedojumu situāciju Latvijā un nepieciešamajiem uzlabojumiem. Latvijas Pilsoniskā alianse organizēja NVO konsultācijas, kurās tika sniegti redakcionāli piedāvājumi, kā arī LPA ir pieejams pārskats par NVO statistiku un Valsts ieņēmumu dienesta sniegtie jaunākie dati par ziedojumiem, kurus varētu iekļaut ziņojumā. Nepieciešams noskaidrot, kādi dati un informācija vēl noderētu. Aicina darba grupu lemt par iesaistīšanos informatīvā ziņojuma izveidē.

Uzsver, ka nepieciešams turpināt virzīt ieceri par iedzīvotāju iespēju novirzīt 1% IIN sevis izvēlētais organizācijai un meklēt jaunus finanšu avotus biedrībām un nodibinājumiem. Par ziedojumu regulējuma pilnveidi un 1% IIN novirzīšanu iespējams ziņot Memoranda padomes sēdē, kā arī Saeimas komisiju atvērto durvju dienā, kas parasti norisinās februāra beigās. LPA apkopos jau paveikto ziedojumu regulējuma uzlabošanā.

Aicina darba grupu 2026. gada sākumā sniegt priekšlikumus Memoranda padomes pozīcijai 2027. gada budžeta projektam. Budžeta pozīciju parasti skata padomes aprīļa vai maija sēdē kopā ar nozaru ministriem.

A. Pleiko piekrīt ierosinājumam ziņot Memoranda padomes sēdē par darba grupas priekšlikumiem.

K. Zonberga informē, ka Latvijas nacionālās pozīcijas izveide Eiropas daudzgadu budžetam ir iekavējusies. LPA aizsūtīja vēstuli premjerei ar aicinājumu izdot rezolūciju, nosakot ministrijām pienākumu proaktīvi aicināt nevalstiskās organizācijas uz konsultāciju procesu. Šāda rezolūcija ir izdota, un LPA sekos līdzī tās izpildei.

K. Pētersone atbalsta konstruktīvu sadarbību, Kultūras ministrijai gatavojot informatīvo ziņojumu, un priekšlikumu prezentēšanu Memoranda padomei. Jautā, kāda ir virzība priekšlikumam Eiropas Savienības (ES) struktūrfondu projektu nerealizēto finansējumu ieguldīt sektora atbalsta mehānismos.

K. Zonberga skaidro, ka ar Kultūras ministriju ir ticis aktualizēts šis jautājums. Šis jautājums ir ticis diskutēts ES tematiskās komitejas sēdē un plašāka informācija nav pieejama. Publiski pieejamā informācija liecina, ka nesen notikusi pārdale par labu Latvijas Onkoloģijas centram.

A. Pleiko aicina vēlreiz uzsvērt un atgādināt Kultūras ministrijai, ka šādi var stiprināt NVO fondu, jo mikro projektu konkursā bija ļoti daudz pieteikumu, kuri nesaņēma vajadzīgo atbalstu.

K. Zonberga apliecinā, ka tas tiks atgādināts un ir jau ticis pārrunāts ar Kultūras ministriju un Finanšu ministriju.

Lēmums:

- 1) Pieņemt zināšanai K. Zonbergas sniegto informāciju.
- 2) Darba grupa vienojas virzīt atsevišķi ziedojumu regulējumu un iniciatīvu 1% IIN novirzīšana biedrībām un nodibinājumiem.
- 3) Darba grupa iesaistīsies Kultūras ministrijas informatīvā ziņojuma gatavošanā par ziedojumu regulējuma Latvijā uzlabošanu, kā arī LPA apkopos jau paveikto ziedojumu

- regulējuma uzlabošanā.
- 4) Darba grupa plānos Memoranda padomes prioritātes 2026. gada budžetam.
 - 5) Darba grupa plānos dalību Saeimas komisiju atvērto durvju dienā februāra beigās.

3. jautājums

VID sniegto datu analīze

Ziņo: A. Pleiko

Izsakās: I. Bindemane, K. Zonberga, E. Grīnhofa, M. Zelmenis, A. Vītola, R. Zeiļa, D. Šadurska, K. Pētersone

VID pārstāve ziņo, ka nosūtīja darba grupai datus, kurus var izmantot kā pamatu idejai novirzīt 1% no Iedzīvotāju ienākuma nodokļa 1% biedrībām un nodibinājumiem. Aktualizē nepieciešamību pēc dziļas datu analīzes ar šī brīža modeļa un iecerētā modeļa izvērtējumu. Atgādina, ka FM aicināja salīdzināt, vai jauns regulējums nenesīs zaudējumus.

Darba grupa diskutē, ka IIN novirzīšanas ideja ir joprojām aktuāla, bet apzināts risks, ka šis nav politiski labākais laiks iniciatīvu virzīt un ka nepieciešams finansiāls izvērtējums. VID sūtītie dati atspoguļo Sabiedriskā labuma organizāciju ainu, bet jāņem vērā arī pārējo biedrību un nodibinājumu ziedojumi.

Diskusijas bija arī par attaisnoto izdevumu (600 €) griestu celšanu, jo tie apvieno ziedojumus, ārstēšanās izdevumus un pulciņu maksājumus.

Finanšu ministrijas pārstāve ziņo, ka ir aktualizēts Finanšu ministrijas tīmekļa vietnē pieejamais Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā paredzēto trīs alternatīvo ziedošanas modeļu vizualizācijas materiāls. Vienlaikus informēja, ka minētie vizualizācijas materiāli laika posmā no 08.12.2025. līdz 12.12.2025. tiks publicēti ministrijas sociālo tīklu profilos. Savukārt sagatavotais informatīvais materiāls (vienlape) par ziedošanas iespējām nevalstiskajām organizācijām un uzņēmumiem tiks nosūtīts e-pastā. Šī materiāla mērķauditorija ir uzņēmumu grāmatveži. Tāpat informē, ka ministrijas pārskats par sabiedriskā labuma organizāciju darbību un aktualitātēm 2024. gadā būs sagatavots un pieejams ministrijas tīmekļa vietnē 2026. gada februārī.

Diskusijā tika norādīts, ka ziedojumu statistikā īpaši izceļas daži nodibinājumi, kuru gadījumā lielas summas – piemēram, viens ziedojums desmit miljonu apmērā – būtiski sagroza kopējo ainu. Juridiski tas ir korekti, jo nodibinājumi var “pārlikt” līdzekļus savām mērķa aktivitātēm, taču tas neveicina sabiedrības iesaisti un nedod reālu priekšstatu par ziedošanas tendencēm. Līdzīgi Ukrainas atbalsta aktivitātes pēdējos gados “aizsedz” kopējo sektora attēlu.

Tika rosināts VID iekšēji anonimizēti izvērtēt šādus gadījumus – nodibinājumus, kas darbojas ļoti šauru dibinātāju interesēs.

VID paskaidroja, ka šiem nodibinājumiem jau pievērsta uzmanību: pārbaudīts, vai tie negūst personīgu labumu, sniegtas uzziņas par pareizu rīcību, un konstatēts, ka atsevišķos gadījumos tā ir legāla nodokļu plānošana. Lielas summas tiek ziedotas, lai izmantotu likumā paredzētās nodokļu atlaides, un organizācijas tās pēc tam izlieto vairāku gadu laikā atbilstoši mērķiem. Regulējums ļauj šādu praksi.

LPA informē, ka tās pasūtījumā tiek veikts ikgadējais biedrību un nodibinājumu monitorings un pētnieks šobrīd apkopo datus. LPA piedāvā ziņot nākamajā sēdē par monitoringa

secinājumiem. Šajā apkopojumā var iekļaut kādu darba grupai interesējošu jautājumu plašākai izpētei. Tas palīdzēs virzīt iniciatīvu par 1% IIN ziedojumu. LPA iesaka nodalīt ziedojumu regulējuma uzlabojumu no šīs iniciatīvas. Bija cerības, ka jau šogad uzņēmēji varētu ziedot pakalpojumus, jo tas būtu būtisks rīks biedrībām un nodibinājumiem.

Darba grupas pārstāvji akcentē, ka būtiski saprast, cik valsts negūst ienākumos 1) juridisko personu ziedojumu dēļ, 2) fizisko personu ziedojumu dēļ, 2) cik būtu 1% no IIN.

VID skaidro, ka šīs iniciatīvas ieviešana būs resursietilpīga.

Lēmums:

- 1) Pieņemt zināšanai, ka Finanšu ministrija ir aktualizējusi savā tīmekļa vietnē pieejamo Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā paredzēto trīs alternatīvo ziedošanas modeļu vizualizācijas materiālu un sagatavojusi informatīvu materiālu (vienlapi) par ziedošanas iespējām nevalstiskajām organizācijām un uzņēmumiem. Vizualizācijas materiāli tiks publicēti ministrijas sociālo tīklu profilos.
- 2) Pieņemt zināšanai, ka Latvijas Pilsoniskā alianses uzdevumā pētnieks veic datu apkopojumu, par kuru var ziņot nākamajā darba grupas sēdē. Datu apkopojumā var iekļaut darba grupai interesējošu jautājumu.
- 3) Darba grupa dod uzdevumu Memoranda padomes sekretariātam noskaidrot, cik valsts negūst ienākumos 1) juridisko personu ziedojumu dēļ, 2) fizisko personu ziedojumu dēļ, 3) cik valstij izmaksātu 1% no IIN.

4. jautājums

Darba grupas priekšlikumu tālāka virzība:

- Ceļa karte priekšlikumam par 1% IIN novirzīšanu sabiedriskajām organizācijām

Ziņo: A. Peiko

Izsakās: I. Bindemane, K. Zonberga, E. Grīnhofa, M. Zelmenis, A. Vītola, R. Zeiļa, D. Šadurska, K. Pētersone, A. Bērziņš

Lēmums:

Darba grupa pieņem lēmumu gatavoties aprīlī vai maijā ziņot Memoranda padomei par iniciatīvu 1% no IIN novirzīšana biedrībām un nodibinājumiem. Ja iniciatīva nebūs prezentēšanai gatava, tad tiks pieņemts lēmumu par tās tālāko virzību.

5. jautājums

Dažādi:

- aktualitātes Memoranda padomes darba grupās;
- SIF pētījumu ESF+ projekta ietvaros gaita;
- nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība.

Ziņo: E. Grīnhofa, A. Brūvere, A. Pleiko

Izsakās: I. Bindemane, A. Vītola, R. Zeiļa, A. Bērziņš

LPA ziņo, ka Sabiedrības iesaistes un atvērtās pārvaldības darba grupa strādā pie Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas, un janvārī gaidāms stratēģijas tvērums. Satura plānošanas darba grupa veidos Memoranda padomes 2026. gada sēžu kalendāru, plānots ietvert civilo

aizsardzību un brīvprātīgo darbu. Tiks iesaistītas arī LPA darba grupas.

Sabiedrības integrācijas fonda pētījums Eiropas Sociālā Fonda (ESF+) ietvaros ir plānots 2026. gada beigās, tiks veikts sabiedrisko organizāciju pētījums, kur LPA varēs pieteikt sev interesējošās tēmas. Janvārī plānota tikšanās ar SIF pārstāvi un tiks noskaidrots laika grafiks.

Ir iekavējies Memoranda padomes finansētais pētījums, kas ilgs visu nākamo gadu. Konkurss ir noslēdzies, bet konkursa rezultātus šobrīd pārskata Iepirkumu uzraudzības birojs.

No darba grupas mērķiem izriet plāns izvērtēt gada pārskata struktūru decembra un janvāra mēnešos. VID pārstāve norāda, ka pašreizējais gada pārskatu saturs ir nestrukturēts, dati nav mašīnlasāmi, analīze prasa ļoti daudz manuāla darba. Gada pārskata formāts tika veidots kopā ar biedrību un nodibinājumu pārstāvjiem, taču tas ir novecojis un būtu vērtīgi to modernizēt, kā arī pielāgot organizācijas lielumam.

VID arī ziņo, ka Latvijā ir 26 000 biedrību un nodibinājumu, un VID nevar izskatīt visus gadu pārskatus un revidentu ziņojumus. Izskatāmo dokumentu apjoms tiek atlasīts pēc risku vadības principa. Pārskati pamatā domāti biedriem, kuriem vajadzētu iepazīties ar pārskatiem un uzraudzīt biedrību. VID pamatā pēta sabiedriskā labuma organizāciju pārskatus, kā arī biedrību un nodibinājumu nodokļu maksājumus.

Darba grupa vienojas, ka ir nepieciešama būtiska pārskatīšana, taču tas būtu ļoti apjomīgs process, un būtu nepieciešams arī mainīt normatīvos aktus.

Darba grupa vienojas, ka varētu aicināt VID pārstāvi uz sēdi 2026. gadā, lai izvērtētu iespējas mainīt gada pārskatu. Būtu vērtīgi iegūt informāciju no Uzņēmumu reģistra, kā gada pārskatu dati tiek apkopoti un kam tie ir nepieciešami. Tāpat, ja LPA kāds nodarbojas ar šo jautājumu, būtu vēlams piedalīties sēdē.

Darba grupa akcentē, ka sabiedriskā labuma organizācijas paveic daudz labu darbu, ko atspoguļo savos VID iesniegtajos gada pārskatos. Būtu nepieciešams rast risinājumu, kā par tiem stāstīt plašākai sabiedrībai.

Tika uzsvērts, ka biedrībām un nodibinājumiem piekļuve Eiropas fondu programmām nereti nav vienlīdzīga, salīdzinot ar uzņēmumiem un valsts iestādēm. Biedrībām un nodibinājumiem būtu jābūt līdzvērtīgiem dalībniekiem, piemēram, digitalizācijas programmās. Tas ir virziens, ko nākotnē būtu jāstiprina.

Tika arī atgādināts, ka ziedotāji ziedo nevis organizāciju uzturēšanai, bet mērķu un sabiedriskā labuma rezultātu sasniegšanai. Organizācija ir tikai instruments šo mērķu īstenošanai – ja ziedotājus neuzrunā organizācijas darbs, problēma ir komunikācijā vai mērķu skaidrībā. Līdz ar to mērķis nav uzturēt organizācijas, bet nodrošināt sabiedrībai nepieciešamo rezultātu, ko tās palīdz sasniegt.

Lēmums:

- 1) Dot uzdevumu Memoranda padomes sekretariātam izsūtīt informāciju darba grupai par iespēju pieteikt tēmas SIF pētījumam.
- 2) Aicināt sekretariātu uz nākamo darba grupas sēdi uzrunāt atbildīgo iestāžu darbiniekus, lai mainītu iesniedzamo gada pārskata formu.

3) Pieņemt zināšanai, ka darba grupa vienosies par nākamās sēdes datumu aptaujā e-pastā.

Sēdi slēdz: plkst. 16.30

Sēdi vadīja:

(paraksts*)

A. Pleiko

Sēdi protokolēja:

biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" Pilsoniskā dialoga programmas koordinatore

(paraksts*)

A.Brūvere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Protokols sagatavots, veicot valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu – Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sekretariāta darbības nodrošināšana, kas tiek īstenots ar Valsts kancelejas finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.